

ELŐFIZETÉSI ÁR

szétküldéssel helyben
vagy vidékre:Egész évre . . . 14 frt — kr.
Félévre . . . 7 frt — kr.
Negyedévre . . . 3 frt 50 kr.
Egy óra . . . 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

KIADÓHIVATAL:

iskola-utca, Dáni-ház, 18. sz.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a
kiadóhivatal mérsékelt árjegy-
zék szerint számít.

SZERKESZTŐI IRODA:

iskola-utca, Dáni-ház 18. sz.

Bérmentetlen levelek csak
ismert kéztől fogadtnak el.

Az unalmas téma.

Szeged, aug. 26.

Sokan már unalmasnak is találják, hogy az iskola megnyitásával minden esztendőben újra megszólal a sajtó figyelmeztetőleg, hogy megfontolásra inti a szülőket, mikor gyermekeiknek pályát választanak.

Lehet, hogy unalmas ez a minden évben ismétlődő figyelmeztetés, de annál bizonyosabb, hogy nagy szükség van rá. Annál bizonyosabb, hogy a legtöbb ember nem is gondolkozik komolyan arról a fontos dolgról, minő nevelésben részesítse gyermekét, és így nem is tudja megmérni a kérdésnek horderejét.

Hisz éppen azért kell a sajtónak foglalkoznia a pályaválasztás kérdésével, mert a kelleténél kevesebben foglalkoznak vele az érdekeltek és mert még mindig a vak véletlenre bizza a nagy többség, hogy a gyermekeket melyik utra sodorja a sorsuk, a jóra-e vagy a rosszra.

Meg kell jegyezni mindjárt, hogy a jó ut és a rossz is viszonylagosan értendő. Ugyanaz az iskola és nevelés, mely az egyik gyermeket derék, szerencsés emberré teszi, esetleg egyenesen a vesztébe sodorhatja a másikat.

Határoz itt a gyermek képessége, hajlama, egyénisége, sőt határoznak a külső körülmények is. És mert mindezekkel nem számolnak a szülők, akik pedig már kijárták az életnek szigorú iskoláját, az okozza leginkább, hogy oly ijesztő mérvben növekszik a proletárok száma, kik terhére vannak a társadalomnak és önmaguknak.

Egy beteg áramlat uralkodik, mely magával ragadja a legmeszebb köröket. Urakká, csupa urakká

akarjuk nevelni a gyermekeinket, kiindulva abból a hiába ostromolt alaptévedésből, hogy csak az az ur, akinek tekintetes czimre jogosító diplomája van.

Pedig láthatjuk az életben, mennyire nem igaz ez a kiirthatatlan bölfogás. Látjuk, hogy az ügyvéd a diplomájával gyakran nem képes megkeresni a mindennapi kenyerét, látjuk, hogy az orvos közel husz évi tanulás után nem képes annyit megkeresni, mint egy izmos karu kubikos. Nem mintha például az orvosok fölös nagy számmal volnának az országban, mert hiszen több száz községben ma sincs letelepedett orvos, hanem azért, mert a magyar társadalom tagolásában nincsenek egészséges arányok, mert a művelt, de anyagilag szegény és a nagy tömeget képező műveletlen elemek között hiányzik a civilizáció igényeivel bíró középosztály.

Mindenki a gymnasiumokba tud nálunk és még mindig kerüljük a szakiskolákat, melyek az élet könnyebb föladataira volnának hivatva kiképezni az ifjúságot és hozzátehetjük: az élet jutalmazóbb föladataira.

Nem a minden áron való urrá nevelésben rejlik a gyermek-nemzedék boldogítása, hanem abban, hogy minden gyermeket a képességeinek és hajlamának leginkább megfelelő pályára adjanak a szülők. Abban, hogy a szerényebb, de biztos jövőt föl ne áldozzuk könnyelműen és számítás nélkül a csillogóbb kilátásoknak.

Diplomát szereztessünk a gyermekeinkkel, de ne minden áron ügyvédi, orvosi vagy mérnöki diplomát. Jó diploma az is, melyet az

Aztán ez a marillai fenyőerdő!

Erdemes vele bővebben foglalkozni. Elmondhatni, hogy Isten áldotta találmány a fenyőerdő. Pedig aki először lép belé, annak összeszorul a lelke valami névtelen aggodalom nyomása alatt. Amennyi a vidámság, eleveenség tarka pompa a lomberdőben: annyi a buskomoly, nyugodt egyszerűség a fenyő erdő karakterében.

A mértani egyenességű, magas, szürke törzsek a góth-templom sugar oszlopaira emlékeztetnek. A napfény halványnyá enyhülten jut keresztül a tülevelű fakoronán, mintha csak csucsíves ablak sárgára festett üvegei szűrnek át. A fényfoltok visszaverődnek a szürke talajt itt-ott elborító klematisz kerek, kemény, apró, fényes levelein, a miket olyan könnyű templom-talaj mozaikjának nézni. A levegő ugyanolyan hűs, mint a templom hajójában s fanyarkás mézga illata egy hasonló a tömjénszaghoz.

Az első benyomás inkább lesújtó, mint fölemelő. Az ember úgy érzi magát az ünnepélyes, komoly fák alatt, mint a bűnös, a ki nehéz bűnöket levelezekleni lép az isten házába és nem igen bizik ügye sikerében.

Ha aztán megismerkedünk a fenyőerdő belső világával: úgy találjuk, hogy tele van étellel és meg van neki a maga sajátzerű, változatos pompája . . .

Az erdő bohókás clown-ja, a fekete mókus, mintha csak fizetésért csinálná, úgy elmókázik fejünk felett a tülevelős ágakon. A sűrű bozótból őzike dugja ki karcos nyakát s reánk veti fekete gyémánt szeméit s miután nem olvas le képünkről ellenséges szándékot, nagy ké-

ipartestületek irodáiban állítanak ki, vagy az ipari és kereskedelmi szakiskolákban. Sőt ezek a jobb diplomák, mert rövidebb uton juthatni hozzájuk és mert gyorsabban beválnak kenyérkereseti forrásnak.

Vége is ideje már, hogy letegyünk arról a könnyelműségről és nagyzásról, mely a szülői szeretet forrásából látszik fakadni, de tulajdonképpen ellenkezik az okos szeretettel.

Néhány nap választ el az általános iskolai beiratások idejétől, hát most van rá alkalom, hogy a szülők józan számot vessenek vele, minő jövőt szántak a gyermekeiknek. Ne a hiúság vezesse elhatározásukat, hanem a szülőnek komoly kötelességérzete. Ne csalóka képződések után futkossanak, hanem kövessék a gyakorlati életnek tanításait és újmutatásait.

Maga a közoktatási miniszter mintegy rámutatott a pályaválasztás ajánlatos irányára, mikor a gymnasiumokban fölemelte a tandijakat és szegény tanulókra a díjmentes fölvetelt jeles előmeneteltől tette függővé. Elég baj, hogy ilyen korlátot nem lehet vonni a tehetségtelen gazdagok előtt. Mert fél tehetséggel még mindig derék, hasznavehető polgár válik a fiukból — gyakorlati pályákon, ahol a tehetségnek fogyatkozásait esetleg szorgalommal és testi munkabírással lehet pótolni.

Szeged város tanácsa sem jól tette, hogy éppen a gymnasiumi tandijak emelését mérsékelte a vidékiekre való tekintettel. Vidékről jobbra úgy is csak a tehetségesebb gyermekeket adják városi gymnasium-

nyelmesen átsétál az uton. Még egyszer visszanez reánk bucsuképen — olyan vidám bizalommal, hogy csaknem lesütjük szemünket szégyenletünkben — arra a gondolatra, hogy tegnap özpecsenyét ettünk. Az erdőmélyéből kihallatszik a vadgalamb érzéki bugása, amint pásztorórára csábitja párját. Szanaszét a bokrok között a mátyás-madarak adják tova ostoba, rekedt hangon az erdő legujabb pletykáit. A fakopáncs nem ér rá odahallgatni az üres mendemondára: azt a toronymagas törzset kell végig kopácsolnia, hogy kiegészüljön a fakéreg oltalma alá menekült férgeket. A gyökerek közül az erdei egér dugja ki fortélyos kis pofácskáját. A gyalog ösvényen egy csigabiga tereget hosszú, esüftény szalagot.

Akarmilyen buskomoly is a fenyőerdő: nincs pompa nélkül a toilletteje. A lomberdő ragyogó pazar fényűzése mellett a fenyves úgy iltözködik, mint egy özvegy asszony, aki már lemondott az élenk, vidám színekről, de még mindig elegánsan érdekes az ő választékos egyszerűségében.

Az alapszin a szürke, az a határozatlan, bágyadt szürkeség, mely oly megnyugtató a szemre. A diszitó színek ezen a lágy alapon mind olyan elmosódottak, gyöngédek. A mohának puha aranyzöldje az esőtől tisztára mosott szürkésbőhrő gránitrétegeken, a bronzbarna zuzma az ezüstfoltos törzseken, a páfrány, mely olyan üde az árnyékban s olyan bágyadt a színeben, a sok sápadt gomba a dus televény színén: ezek mind olyan tartózkodók az ő színeikben s úgy beleolvadnak az erdő puha hátterébe.

Ugy megszerettem ezt a nem czif-

umba, a helybeliekre nézve pedig (és ez mindenütt így van) csak áldás, ha a fölemelt tandij elriasztja a gymnasiumból azokat a tehetségtelen növendékeket, akik valóságos ballastot képeznek és néhány évig tartó gymnasiumi próbálgatással elesnek attól a pályától is, melyen boldogulniok lehetett volna.

Szóval úgy áll a dolog, hogy kár unalmasnak találni a pályaválasztás fölötti, minden évben ismétlődő hirlapi elmékedést. Kár ezt az elméletet föl nem váltani gyakorlatra.

Bulgária. Szófia, aug. 25. (P. K.)

Ferdinand fejedelem szakadatlanul arra fordítja egész fáradozását, hogy az ujonnan alakítandó kabinetben az ország valamennyi pártja képviselve legyen. E törekvés azonban aligha fog sikerülni. A zankovisták, nyilván Konstantinápolyban időző vezérüköt kapott felvilágosítás értelmében, megtagadnak minden tényleges részvételt az újalakítandó kormányban. Ha maguktartását nem változtatják meg, valószínűleg a szabadelvű nemzeti párt tagjaiból alakul a kormány. A pártnak tudvalevőleg Mutkurov, Stambulov és Toncsev a vezeterei.

Pétefvár, aug. 25. Szófiai oroszbarát körökben az a hír érkezik, hogy egy polgárok, lelkészekből és katonákból álló küldöttséget akarnak választani, melyet Dániába küldenek III. Sándor csárhoz, hogy tőle boesánatot és engesztelést kérjen kieszközölje, hogy a csár elismerje I. Ferdinánd fejedelmet, kit kivétel nélkül az összes bolgárok választottak s az összes bolgárok becsülnék. Ezt az eszmét itt egyes panszlavok helyeslik.

Berlin, aug. 25. Németországnak a bolgár ügyben való megtartását illetőleg azt írja a Nationalzeitung egy nyilván sugalmazott cikkében, hogy Németország Szerbiában az osztrák-magyar, Bulgáriában pedig az orosz érdekeket pártolja, Egyiptomra nézve pedig az az álláspontja, hogy ama hatalmak,

rálkódó s egyszerűségben annyira rokonszenves erdőt, mely ha szebb is lehetne, de jobb semmiesetre. Ami engem illet, ki nem fogok jósağa dicséretében.

En nem csodálom, hogy olyan buskomoly ez a fenyőerdő. Ha lelke van, az bizonyára megesett azon a sok szomorú emberen, akik végig köhécselik, sántitják, kerekesszékezik az árnyékos utakat s úgy néznek föl a sudar fenyőszálra, mint a pusztabeli szidók a rézkigyóra: enyhülést, megszabadulást várva attól. És ez a jósağos erdő könnyűül rajtuk. A saját lelkéből lehel beléjük, illatos, életerős, tiszta lelkéből melytől a lusta vér friss csörgedezésnek indul, az elernyedtt idegek fölajzanak, a szabálytalanságokra vetemült szív visszatér a rendes taktushoz, a tompa agyvelő ruganyossá válik, a sötét életunalom éjszakája ripkadó reménynyé hajnalodik.

A modern élet, ez ja zugva, bögve működő kolosszális gyárannyiunkat tesz bénává, beteggé. Addig robotoljuk a ránk kivett gyári munkát, míg egyszer csak verejtékbe, vérbe förödve rogyunk össze a munkahelyen.

A gyár tovább zakatol. Az összeesett munkás fájdalom nyögését elnyomja a gép dübörgése. A megüresedett helyre más lép. A munkaképtelen, nyomorult pedig kivánszorog az emberpusztító fábrikából, odatámolyog édes anyjához, a természethez, ráborul a kebelére, elpanaszolja annak, hogy milyen czudarul bánt vele az élet s kéri: gyógyítsa meg, adja vissza erejét, hogy ismét visszamehessen az elhagyott munkahelyre — verejtékezni és talán ismét tönkremenni.

Itt, Marillán, eddig sok száz ember

TÁRCZA.

Marillavölgy.

Füredi levél.

Mikor az én szegedi ismerősöm nagy lelkesedéssel fölérkezett velem a Marillavölgy egyik legjártabb magaslatára, a a Deák Ferencz-csucsra s szénézett a szemhatáron, melybe belésett egy darab magyar alföld, egy darab Duna, egy darab Szerbia s rengeteg darab fenyves hegység, így kiáltott fel:

— Öcsémuram, mégis csak fene egy dolog ám — az a természet!

Pedig az én urambátyámnak, amint ő mondta, nem „pászol a gusztusához“ a girbe-gurba föld. Negyven esztendeje taposza a lapos földet s most volt először olyan tereumon, melyen garádics nélkül is magasabbra jut az ember, még a szegedi nagytemplom tornyánál is. Olvadt is rajta a jóféle-czivisháj, míg megszokta a hegymászást. De most oda sem néz a fáradságnak s mint a fenti, eredetben visszaadott felkiáltás mutatja, nincs nála lelkebb bámulója a hegyvidék szépségének, mely itt, Marillán impozáns, bámulatos vonásokban gazdagabb, mint bárhol.

Gyönyörű egy vidék ez. A hatalmas fenyőerdők haragos zöld színe északi jelleggel ruhazzák fel a hegyi tájat; míg a klíma enyhe szelidsége, a fensikok dus tarka flórája a délvidékre emlékeztetnek.

Marillavölgyben így egyesül az északi vidék imponáló szépsége a dél enyhe bájával. A levegője is ilyen szerencsés keverék; hűs, a nélkül, hogy élés lenne s langyos is, a nélkül, hogy a középső hőfokot tullepné.

melyeknek érdekkörét Egyiptom érinti, leginkább vannak hivatva annak megítélésére, mily módon óvják meg odaváló érdekeiket. Németország kétségkívül Oroszország pártján van ama kísérleteinél, melyekkel a bolgár bonyodalmak megoldását, Törökország közbelépése által akarja eszközölni.

Szófia, aug. 25. A Havas ügynőség jelentései Oroszország és Törökország magatartásáról, mindenfelé beszéd tárgyat képezik. Hivatalos és katonatiszti körökben azt tartják, hogy a hercegnek a legvégsőig teljesíteni kell kötelességét és a katonatisztek azt hangoztatják, hogy csak a tulnyomó erőszaknak szabad engedni.

Toncsjev megbízatása, hogy kormányt alakítson, még nem mutatott föl eredményt. Stambulov, kinek Szófiában kellene jönnie, azt táviratozta, hogy egészségi állapota miatt nem utazhat. A jelenlegi kormány valószínűleg továbbra is hivatalában marad.

Berlin, aug. 25. A Nordd. Allg. Ztg. azt írja, hogy megerősítheti a hírt, hogy a porta táviratot intézett Koburg herceghez, mely szerint a porta és a hatalmak meg egyeznek abban, hogy a hercegnek Bulgáriában való működését jogtalannak és törvényellenesnek tekintik.

Sötét pontok.

Tanügyi czikkek.

III.

Hogy tehát csak oly anyag képes arra, mely a képzetet megragadja, az az előbbi tételnek csak következménye. Ime az első követelmény. De ez nem zárja ki, sőt inkább feltételezi, hogy a kiszemelt anyag, melyet substratumnak teszünk, a gyermek képzetfejlesztésének, nem mulékony, eltűnőző becsü legyen, hanem visszatérhessen azokhoz meg-megfogyott érdekekkel, ha az iskolai évek már messze mögötte vannak.

Hogy az ily módon gondosan kiválasztott anyag össze nem egyeztethető az erkölcs és értelem képzésével, ezt csak az állíthatja, ki a lélek titkos műhelyében véghezvénő munkásságot felületesen fogja föl, aki a három lelki tehetőség nyilvánításait elkülönítve gondolja, aki nem tudja, hogy nem akarhatunk, ha az érzés nem ingerelhetik és nem tanulhatunk, ha az érzelmek meg nem indítanak és hogy az érzelmek mint állapotok, a mint valamely inger által feszültségre hozhatnak, átcsapnak vagy az értelemre vagy az akaratra.

Az egységes és egyöntetű szempont megóvását az anyag megválasztásában pedig okvetlenül kell kívánnunk. Ha kizárólag laikusok számára írják, akkor a

talált az idén is enyhülést, javulást. A vidék szépségének messze földre elhatott híre, a tudományról s lelkiismeretességéről ismert fürdőorvos, Hoffenreich, jó hangzásu neve, az aránylag olcsó élet a legtávolabbi vidékekről idevonzza a beteg emberiséget. Különösen a mell- és tüdő-betegek sietnek ide tömegesen s nagyon elfajult bajnok kell lennie annak, a melyen egy hathatós marillai kúra sem tud kifogni. Az ilyen esetek ritkák, ellenben az itt egészen közönséges dolog, hogy ide hoznak egy beteg embert, a kit keresek széken kell sétáltatni, de alig telik el a hat hét, a béna ember megszökik a karosszékből s szenvedélyes hegemáshoz képezi ki magát.

Jelenleg még javában áll a fürdő-évad, mely, a fürdő déli fekvése folytán, eltart egész szeptember végéig. Szeptemberben itt még olyan enyhe napok járnak, mint a legszebb májusban.

Más fürdőkben már megkezdődött az apostolok oszlása: a hüség, túlélessé vált hegyi levegő elől hazamenekül a közönség. Itt még folytonos a jövővés. Ahányan távoznak, annyian érkeznek. Az oraviczi vasúti állomás folytonosan marillai fürdő-vendégekkel van tele.

Idejönni könnyű, de elmenni nehéz. Ugy hozzá nő a szive az embernek ehez a szép vidékhez. Még az én szegedi urambátyám is, a ki pedig épen nem érzélgős, azt mondja, hogy csak akkor menne haza jókedvvel, ha egy csomó marillai fenyőerdőt és hegyet vihetne haza magával. Jól venné ki magát ott az iskola-utca végében.

Iványi Ödön.

tények kéréssel logikájával bebizonyíthatnám állításomat. Adjatok a gyermekek kezébe rövid leheletű, holmi kis apró elbeszéléseket és nyújtsatok neki egy összefüggő történetet élethű alakokkal és a természetű helyzetekkel megörzése mellett, vajjon melyikhez fog nyulni és mi bilincseli le inkább érdekét?

De engem a paedagógia nagyon fejelem és nincs kedvem kockáztatni állításokat, melyek a szigorú gondolkodás és elmélkedés rostáján keresztül nem mentek. Midőn tehát a Jancsi, Pali és Erzsi-féle gyermekies, de nem gyermekded alakokat, melyektől a mi olvasókönyveink hemzsegnek, nem sikerült fogásnak tekintem és nyilvánítom, akkor azt lélektenileg is kell bebizonyítanom.

Mint hogy nem ismeretlen előttem azon alapelv, melyből — nevezük hát a gyermeket amaga nevével — az olvasmányok összeállításában, szoktak kiindulni, engedjék meg aggyáimait indokoltan elősorolni. Szerintem végtelen hiba az, ha a gyermek fölfogásához alkalmazkodni akarván, a gyermeki körhöz kell leszállni és ott kiszemelni a tárgyat. Óhajtanám kimondani, hogy ezen fölfogás nemsokára a túlhaladott álláspontok sorába fog osztályoztatni.

Mert mindenekelőtt gyermek nem lehet utánzó példát a gyermeknek. A gyermek férfi akar lenni, ezt elárulja minden ténykezésében és különösen ott, hol legvalódiab alakját mutatja nekünk, hol legszetlenebbül mozoghat — játékában. A gyermek gyengéje tudatában izmosodni akar. A nagy, a meglelt ember az ő eszményképe. De azért ne állítsatok eléje mintaképekül a mai kor embereit. Nem, mintha a mi korunk jeles, jellemzőlár férfiakban szükölködne, hanem, mert ilyen magaslatra még nem emelkedhetik. De állítsatok eléje a fejlődés fokozataihoz mérten először a monda-kör ihletés, varázsa burkolt alakban az ő régi kör hőseit, egyszerűbb arányaikkal egyszerűbb méretekkel és egyszerűbb életviszonyaikkal. Fokozatosan a hazánk közép és új kora nagy alakjai szolgálhatnak mintaképekül.

Nem csekélyebb ok ily gyermekies alakok száműzése a kiszemelendő anyag köréből az élethűség. Vajjon képzelhető-e, hogy az ilyen mesterkelt színezetlen alakok hatást egyáltalán idézhetnek elő. Czéljuk nagyrészt negatív jellegű, valami ferdeség, visszasság, mint p. a torkosság, hazugságtól való elszoktatása. Rendesen az ily érzékesített elbeszélések nagyhangzásu maximával végződnek, hasonlólag a meséhez, melyet utánoznak.

De nélkülözök a mese élénkségét, annak a megkapó, a fantáziába észrevételül bemászó jellegét, egészen eltekintve attól, hogy szépsézetit tekintetben sokkal alantabb színvonalon állnak. És ami pae-

Kisasszony feleség.

Angol regény. 50. Folyt.

Fordítja: Körös József.

— De ez fájdalmas lesz, jegyzé meg Mary, kinyitva a tárczát és átkutatva annak tartalmát. Fájdalmas volna egyszerre elveszíteni a nagy vagyont és ismét szegénynek lenni. Nem lehetne neki valami kárpótlást ajánlani vagy vele meg egyezni?

— Kétségkívül meglehetne ezt tenni, de nem tesszük, válaszolta Montage. Miért is tennék? Micsoda okunk volna Darwall Benjamin iránt nagylelkűnek lenni?

— Leánya barátnőm és szeretem őt. Persze atyját ki nem állíthatom — nekem mindig ellenszenves volt. Azt találok itt, tette Mary hozzá, egy iratot kiterjesztve, hogy valódi nevem Mary és így nem is kell keresztnevemet megváltóztatni. Ezen keresztelő levél szerint nevezem Mária Veronika.

— Igen, Veronika volt az elhalt mr. Darwall Godfrey anyja. Nagyanja után nevezte őt.

— Nagyanom! Mily furcsán hangzik ez! Ugy-e anyám? és Mrs. Meadows-hoz fordult.

— Oh, minden oly különös! Nem tudom, ébren vagyok-e vagy álmodom, vagy hogy ez az egész dolog nem varázslat-e. Elgondolni, hogy te, Mary — ki szolgálatban állottál és úgy neveltetél, hogy magad keressd kenyeredet, most, évek mulva a kastély urnője leendesz, melynek kapuja előtt az örházban éltél. Nem tudom még felfogni, igazán nem tudom.

dagógiailag a legfő, nélkülözök a mese közvetett irányban mutatkozó kihatását.

Ha közvetlenül fedünk valakit, akkor a czélba vett hatás csökken. Ugyanigy e példaadásokban a hatás csorbulást szenved, amint a czélzatos szándékosság azokból kikandikál. Még számos okot lehetne fölhozni annak bebizonyítására, hogy ily fogyatékos eszközökkel a folyton haladó paedagógiának végeképen szakítania kellene. Ime hány sötét pont a paedagógiának viszonylagosan szabatosabb kimiveltebb, kifejtettebb részében. Hát a másik részével, a neveléssel hogy állunk? Hol állunk a jellemképzés dolgában?

S Antal.

Ujdonságok.

— Augusztus 26 —

— Keméndy urnő kitüntetése. A hivatalos lap mintegy betetőzi ma azt az ünnepeltetést, melyben Keméndy Nándorné urnőt huszonöt éves tanítónői jubileuma alkalmából a szegedi társadalom részesítette. A Budapesti Közlöny mai számában olvassuk, hogy Ö Felsőge a király Keméndy Nándorné Drucker Irma urnőt a nőnevelés terén szerzett érdemei elismerésül az arany érdemkeresztel tüntette ki. Keméndy urnő érdemét szerzett erre a kitüntetésre kiváló társadalmi szerepének fényes betöltése által, és tisztelői körében élénk örömet fog kelteni kitüntetés.

— Az ártézi kut. A homok-talajban, melyre a 200 méter mélységben bukkanunk, sokkal gyorsabban halad az ártézi kut furása. Az utolsó három nap alatt több mint 10 méterrel hatoltak mélyebbre, úgy hogy ma délután már 213.50 méter mélységben dolgozott a fúrógép. A víz mindegyre nagyobbodó mennyiségben szükölkik fel a mélységből s már a közel napokban a legszebb siker várható. A víz, mely a mélységből kiemelkedik, igen jóízű és tiszta.

— Az új piarista tanárok. A Szegedre áthelyezett új piarista-tanárok már megérkeztek. Lauch János Váczról, Való Mihály Kecskemétről, Baksay József Kolozsvárról jött Szegedre, a két utóbbi az ujonnan felállított párhuzamos osztály vezetésére, az első pedig Markos Imre helyére, ki holnap reggel utazik el új állomás-helyére, Váczra.

— Az ujszegedi töltés-építés. Az ujszeged-vedresházi ármentesítő társulat óriási töltésének építését ma-holnap teljes erővel megkezdik. A vállalkozó a munkához 1500 munkással fog hozzá. Az építendő töltés felsővonalának műszaki kijelölése már megtörtént. E vonal a rö-

— Hát akkor a legjobb, mondá Humpy felállva, ha most elhagyjuk őt, hogy a dolgot nyugodtan átgondolhassa. Az emberek nagyon könnyen szoknak a jóléthez. Csak az ellenkezőt nehéz elviselni — az állás, a név, a barátok, a vagyon elvesztését.

A három ur még néhány részletet beszélt meg és megállapodva abban, hogy másnap az ügyvéd irodájában találkozni fognak, eltávoztak.

Miután elmentek, Mary csaknem egy óráig halgatásba merült. Többször átoltavasta az iratokat, melyeket a tárczában talált. Két kis, elhalványult írásu levélkét tartalmazott, melyek „Marie Flude” aláírással bírtak, továbbá egy hajtúrtót, egy házassági szerződést „Godfrey Darwall nemes, és Marie Flude énekesnő között”, és az ő saját születési bizonyítványát. Ő Cafershamban keresztelték meg — bizonyára itt is született; és különös, hogy ugyanazon templomban keresztelték meg, melyben annak idején megeskették — a St. Jakob templomban!

— Kérlek, Mary, kiáltá Mrs. Meadows hirtelen, mintegy álamból ébredve, csengess és hozasd be a theat. Szükségem van valamire, ami tisztává tegye a fejemet. Még egészen össze vagyok zavarodva. De mondd, hogy a legjobb theából hozzaok; hisz most gazdagok vagyunk megengedhetünk magunknak ilyen fényűzést.

Mary felállott és mosolyogva teljesítette nevelő anyjának kívánságát.

Husadik fejezet.

Mary életében nagy változás állott be. Még az imént teljes szerénységben és ismeretlenségben élt, kézimunkájával tartva

zsegattól a králiczai töltésig húzódik 4062 méter hosszban. Ma a töltésszelvények felállítása is megkezdett. Az alsóvonalrész műszaki kijelölését szintén ma kezdte meg a műszaki bizottság. A töltés a Tisza 0 pontja fölött 9 és fél méternyi magasságban építetik, tehát egy teljes méterrel magasabb lesz az eddigi legmagasabb vizállásnál. A vízfelöli oldalon 1:4 lejtővel, a mentesített oldalon 1:2 lejtővel s 6 méter széles koronával fog birni a hatalmas töltés, mely hivatva lesz 2916 kat. hold földet megvédelmezni.

— A ki a hitelezőjét nyomoztatja.

Ez aztán csoda. Egy ember, aki a hitelezőjét nyomoztatja. Nem szegedi. (De tán ezt nem is kellett volna megjegyezni) Furcsán is hangzik: egy hitelezőt nyomozni. Az a csoda-ember, aki ezt cselekszi, máskülönbben is érdekes férfi. Üres volt a zsebe, az egész vagyonát a hóna alá kapta, felült egy ladikra s kivándorolt Szerbiába. Kellemes utazás lehetett. Régen volt, már 8 esztendeje: azóta Zárics István — ez a csoda-ember — abból a batyuból, a mit a hóna alatt elvitt, Belgrádban akkora vagyont csinált, hogy képes a — hitelezőjét nyomoztatni. Egy hosszú levélben a szószoros értelmében könyörög, hogy nyomozza fel a rendőség az ő hitelezőjét, akitől azt a ladikot vette meg hitelbe, amivel a szerencséjének az útjára ladikázott. Ő már elfelejtette a nevét. De a hála, az sohasem pusztul el szivében a derék hitelező iránt, aki Ujszegeden lakott akkor. Ha feltalálják derék hitelezőjét — írja a ritka adós — kérdezzék meg tőle, mit kíván a ladikért: amit kér megkapja. . . . A rendőrségnél erre a levélre valaki ezt a malicziózus megjegyzést tette: Ugyan miből élnek meg a fiskálisok, ha az ilyen hitelezők ijéztón felszaporodnának? . . .

— Katonai utóállítás. A szegedi állandó vegyes sorozó bizottság az augusztus havi utóállítását 31-én délelőtt tartja meg. Az utóállítás szokott helyén, a Somogyi utczai Sobay-házban reggel 8 órakor veszi kezdetét.

— Hírek a szomszédból. H.-M.-Vásárhelyről írják lapunknak: — A szegedi színtársulat 31-én délelőtt tartja meg. Az utóállítás szokott helyén, a Somogyi utczai Sobay-házban reggel 8 órakor veszi kezdetét.

fenn magát és anyját; és hirtelen nem volt többé talált gyermek, hanem egy ősnemes család sarja; és a szegénység helyébe gazdagság lépett, melynek birtokába származásának bebizonyítása után jutott.

Mr. Darwall és neje természetesen vonakodtak a felfedezett örökösöt elismerni, midőn ennek híre a Daneford kastélyba jutott; de ellentállásukkal fel kellett hagyniok, és mr. Darwall igen komoly arcot mutatott, midőn egy napon az ügyvédjével való értekezése után Burne kapitánnyal visszatért és az a leghatározottabban kijelentette, hogy most már Danefordra a legcsekélyebb igénye sincs.

— Sharp azt mondta, hogy mitem ér, ha elleutállunk, magyarázta mr. Darwall neje. A fiugyermek utódja minden más családtagnál előbb való.

— Én nem is hiszem, hogy ez a Mary igazán Darwall vér, kiáltott föl neje.

— Oh igen, ő az és valamennyien mondják, hogy nagyon hasonlít Godfreyhez.

— Elég különös, hogy ezt előbb senki sem vette észre.

— No, az emberek eleget csúszkodtak előkelő külseje miatt. Ezt tudod.

— Eh, azt azért mondták, mert csinos — a gyalázatos! felelte Mrs. Darwall összeszorított fogakkal. És azt amit kínálnak neked, elfogadod?

— Természetesen; bolond volnék ha nem tenném. Nem kíván semmit az elmúlt évek jövedelméből és megengedi, hogy egy ideig még a kastélyban lakjunk.

— Ez azt jelenti, bizonyosan, amíg férjhez megy.

hétén családjával együtt Budapestre költözött. — Öngyilkosság. Molnár Ferencz kiskereskedő megunta az életet s a napokban megmérgezte magát. — Házasítás. Nemcsak a szegedi, az itteni tanyákon is napirenden vannak a házasságok. A múlt héten a martélyoldali tanyák közt Szabó Pál tanyaházát ismeretlen tettesek kiásták s nagymennyiségű tollat és ruhaneműket vittek el.

— **Megint gyújtogatás.** Ez azonban szerencsére, csak a kísérletnél maradt. Ma délután 4 óra tájban tűz támadt a vitéz utcza 2-ik számú épületben, mely Pap Ignác csizmadia tulajdona. Az udvaron gyerekek játszották s ezek vették észre a füstöt, mely az épület közepén, a tető alól kitódult. A házbeliek nagy rémületbe estek s kantákkal rohantak fel a kigyulladt padlásra s a tetőzetre, ahol még ekkor csak néhány zsindey égett. Nehány percnyi késedelem nagy veszedelmet idézett volna elő. A tüzet gyors kézzel elfojtották s a kigyulladás helyén biztos jeleket találtak annak, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett. Megerősíti a gyanút az is, hogy ugyanezen épület a múlt héten csütörtökön is kigyulladt, de akkor is idején észrevették a veszedelmet s a tüzet elfojtották. A belvárosi rendőrség részéről a rendőrkapitány jelent meg elsőnek a tűz színhelyén s megvizsgálván ama helyet, hol a tűz kiütött, gyújtogatás jeleire akadt. A kapitányi hivatal délután 5 órakor elrendelte a legszigorubb vizsgálatot s ezt Koczor János jegyző és Kovács József tüzoltó parancsnok teljesítik.

— **Szentes az árvízkarosultakért.** Szép az a testvéri barátság, mely a megyénkbeli városokat egymáshoz fűzi. Szentes város az első volt, mely kinyújtotta segélyező kezét az árvízkarosult szomszéd H.-M.-Vásárhely felé: 1000 frtot küldött az árvízkarosultaknak. Most meg nagy népünnepélyre készül, melynek jövedelmét a hmvásárhelyi és tápai árvízkarosultak javára szánta. A népünnepélyt a jótékony nőegyesület rendezti s támogatja ebben a hatóság is. A jótékonycélú ünnepély f. hó 28-án, most vasárnap tartatik meg.

— **Az új lakók.** Hát hiszen lakókra van szükség nálunk, no, de ilyen új lakókra éppen nincsen. Az egyik egy gyilkos asszony, a másik egy órgazda atyafi. A fegyházból kerültek ki hosszú rabság után. Hazá kívánczoltak: a szegedi tanyákra. Szép kompánia van már itt az eféle új lakókból. Akiket Ráday hurczolt a sötétbe s most kerülnek ki a napvilágra.

— **Továbbá,** tekintve a csaóást, hogy nem mi vagyunk a valódi örökösök, tekintélyes évi járadékot akar biztosítani; mert, és mr. Darwall különös tekintettel vetett a kapitányra, ki rövid darva kacajban tört ki, mégis csak unokatestvére és legközelebbi rokona vagyok. És én nem fogom ajánlatát visszautasítani.

— **Ha csak egy szikra jellem volna benned,** minden ajánlatat visszautasítanád és itt maradnál, jogoddal élnél, míg a törvény dönt közöttetek, mondá mrs. Darwall.

— **Ön ugy beszél,** ahogy ért hozzá, mondá Burne kapitány megvető hangon. Jogával élni! Pörösködni. Mi jut önnek eszébe, asszonyom? Tudja-e ön, hogy ő a törvény előtt egy tolakodó, kinek semmi joga sincs? Modhatom, hogy ez a Meadows Mary — vagy Darwall — nem közhíroság nagylelkűséget tanúsít; és azt hiszem, hogy ezt Julia kedvéért teszi. Juliat nagyon szereti.

— **Ellenszenves gonosz teremtes,** kiáltá mrs. Darwall. Hisz ön tudja, hogy kotrányos viselkedése miatt azonnal el kellett őt bocsátanunk?

— **Akkor sem tett semmi rosszat,** felelt Burne kapitány. Csak tévedésből más vonatba szállott.

— **És Eliot kapitány is tévedésből szállt más vonatba,** mondá mrs. Darwall élesen. Oh, hiába próbál port hinteni a szemeimbe, nem vagyok olyan ostoba, hogy meg ne lássam azt, amit látni lehet!

— **Kinek jutna eszébe,** hogy önt ostobának mondja, asszonyom? Nem ismerék asszonyt, ki jobban értene hozzá, hogy saját érdekeit előmozdítsa, mint ön, felelte Burne kapitány.

(Folyt. köv.)

lára. Ezeket is a rendőrség fogadta: mert tudnia kell, hol rakják meg a jómadarak a fészkeiket. A gyöngéd nem iránti udvariasságból mutassuk be előbb az asszonyt. Szekeres Ferenczné, született Ördög Rozál, egy vézna, sápadt arcú nő. Öngyilkosságot követett el. Tizenötévi fegyházra volt ítélve. Mária-Nostrán sárgult meg az arca, ott fehéredett meg a haja, 1876. óta, tizenegy esztendő alatt hetenkint egy napon bőjtölt és két napon nehéz közmunkát végzett. Különbben az imádkozáson kívül ápolónői mesterségre tanították az irgalmas nénikék. Szeliden viselte magát, azért bocsátották most feltételes szabadságra. A másik: Simon Pál, szintén 11 esztendőt töltött a kishartai fegyházban többszörös lopásért és órgazdaságért. Még hátra lett volna 3 év a 14 esztendőből, amire ítélték, de miután ő is javulást mutatott, feltételesen hazaeresztették.

— **Vasutrongáló kocsisok.** Két kocsis galibát csinált a napokban a tiszapálya-udvaron. A vasut-allomás kerítését összetörték. W. fakereskedő kocsisai Bozói András és Bite Antal voltak a kihágás hősei. Szállat vontattak a Tiszáról s széles jó kedvükben akár a Tiszán is keresztül hajtottak volna. De megelégedtek avval, hogy nekihajtottak a vasuti kerítésnek s azt összezuzatták. Fizesse meg a gazda, — legénykedtek, mikor felelősségre vonták őket. A vonal-főnök megkereste a rendőrséget, hogy a vasut kárját, ami 12 frt 50 kr-ra rug, hajtsa be, ha mindjárt a gazdától is.

— **Pokolba küldte az urát.** Egy asszony kegyetlenül meggyilkolta az urát, egyik, a szegedi határhoz közel eső hódmeső-vásárhelyi pusztán. A véres esetről h.-m.-vásárhelyi levelezőnek a következőket írja: Véres kézzel szaladt ki a napokban a vásárhelyi pusztán Nagy Imréné a tanyaházból. A kútnál lemosta a férje véré a kezéről. A gyilkosság előjátéka ez volt: Délután két órakor Dezső Kálmán pusztai lakos nejével és sógorasszonya Dezső Imrénével kocsin a Gyopárosra mentek fürdeni. Utközben sógorukat, Nagy Imre pusztai kovácsmestert és ennek nejét Dezső Lidiát is magukkal hívták, s miután megfürdöttek, betértek Simon vendéglőjébe, hol 40 üveg sört elfogyasztván, jó kedvű állapotban tértek haza. Utközben Dezső Kálmán fejérő a kalap leesett s felesége lement keresni, Nagy Imre pedig azt mondta Dezső Kálmánnak, hogy hajtson tovább. Miután ez vonakodott, mert neje még lent volt, Nagy Imre megfogta, a kocsi-ban gyomroztá, azután pedig lehajította és utána ugorva, üzni kezdte és behajította Szabó Sándor tanyájába, hol megfogta és az ágyhoz verte. Ezután Nagy Imre haza ment, Dezsőék pedig ügygyel bajjal elhajtottak tanyájukra. Ide jött nem sokára Nagy Imre inasa, hogy azt üzenté mestere, jöjjön haza a felesége és kis fia. Ekkor az asszony azt izente az urának: Ne kívánjon látni többet, mert a pokolba küldöm. Erre az üzenetre nemsokára megjelent Nagy Imre kinyitott bicskával kezében a Dezső-tanyában, hol őt, mielőtt szólott és tett volna valamit, Dezső Imre egy vasvillával leütötte, aztán többször ütött rá, a földön heverő ember fejére pedig egy nagy furkós bottal saját felesége, Dezső Lidia ejtette a halált okozó csapást. A vérében fetrengő Nagy Imrét ekkor este 10 óra felé kihúzták az udvarra és ott hagyták egész másnap délig, míg a bíróság és a rendőrség meg nem jelent a helyszínen és a hullát be nem szállította a kórházba. A törvényszéki bonczolás szerint a halált agyhüvely okozta, melyet a halántékára s a fejére mért csapások idéztek elő. A három tettes már átadatott a fenyeítő bíróságnak.

— **Egy rableány halála.** Fekete madár szállt ki a börtönből. Így fejezi ki az alföldön a nép, ha a rabságban meghal valaki. A szegedi csillagbörtönből f.

hó 20-án kiszállt az a fekete madár: Bera Erzsébet lelke, aki három évi fegyházra volt elítélve. Meghalt a börtönben s a rableány haláláról a börtön igazgatóság a várost értesítette. A város tovább adja a halálhírt a szülőknek és a hozzátartozóknak: hogy Erzsébetet ne várják többé haza.

— **Örüljön, hogy agyon nem verték.** Selymes Jánosnak az alsótanyán akkora pechje van, amekkora ritkán éri emberfiát. Meglopták s mikor a tolvajokat megcsipte, ezek kedélyesen így vigasztalták: Örüljék keed, hogy agyon nem vertük keedet. Erre Selymes János dühbe jött s elégtételt akart magának venni. Hanem az ő pechje megint csak elérte. Hasztalan kiabalt segítségért, a tolvajok Haska Ferencz és Ördög György előkapták s ezután csakugyan volt oka örülni, hogy agyon nem verték. Megmenekülve elment a tanyai kapitányhoz panaszával. A főbűnöst, Haska Ferenczet letartóztatta a kapitány, mert ennek egyéb is volt a rovása. Még a múlt hónap utóján Tót Imrével egy bárányt ellopott és Ördög Györgyöt meginvítalta a bárány-vacsorára. A tolvajt, aki a károstart agyonveréssel fenyegette, átadták a fenyeítő törvényszéknek.

A kis inas.

— A rendőrség aktáiból. —

Istenadta apróság, vézna kis szabó-fiók, Pakdl Józsi.

Ott férczel tán éppen egy rossz nadrágot valamelyik műhelyben s egy eltévesztett öltésért kemény „baraczkolást“ kap, amit ő, lévén az mindennapi dolog, föl se vesz s férczeli a rossz nadrágot tovább.

Nem gyanítja a kis „kecske“-fiók, hogy őt máttól kezdve üldözik s düttyia akarják dugni. Ő ezt nem gyanítja, mert nem érzi magát bűnösnek. Pedig bűnös a kis impostor.

A postafőnök ur tett a rendőrségnél fenyeítő féljelentést a kis szabó-inas ellen. Talán lopott? Vagy a posta ellen tört? Tán éppen a postafőnök ur ellen való merényletéről van szó?

Semmit se csinált mindebből a kis vézna szabó inas. A postafőnök ur mért üldözteti hát? Egy rejtetes bűne van a Pakdl Józsinak...

Régen nem látta az édes anyját, akinek a könyve ráhullott a kis Józsi arczára, mikor itt-hagyta inasnak s elvált tőle.

A kis vézna inas egyszer este irt egy szép levelet, akkora betűkkel, mint azok az öltései, amikért rendszeres megbaraczkolja a majsztér s ekkora betűkkel is szépen megtudta írni a kis lurkó az édes anyjának, hogy nagyon szeretne már látni, hogy haza szeretne már egyszer menni játszani a Bodrival, meg a bognárék Gyurijával, meg kiszaladni a kertbe és fölmászni a fára, de biztosítja édes anyját, hogy most már nem esné le a fáról, mert most már nagy gyerek ám ő is...

Kész volt a kis levél, de nagy baj volt. A kis szabó-fiók hol vegyen őt krajczárt — bélyegre. A majsztértől nem mert kérni. Mert olyankor rendszeren a méter-röffel jár ki a majsztér válasza. Elrejtette a kis inge alá a levelet s rejtegette, újra elolvasta, újra irt hozzá, hogy küldjön neki édes anyja egy kis kalácsot...

Egy napon a kis inas nagy örömmel nyargalt haza. Pihelve bukdácsolt a kövezeten s valamit szorongatott kis csontos kezében.

Othon bebújt az álba, elővette kis levelét s egy már használt bélyegre ráragasztott csirizet, a mit a suszter-inas cimborájától kapott. Az uton talált egy régi levelborítékot, erről vette le a bélyegyet, ez volt a kis inas öröme.

A csirizes levelet elvitte a postára, hogy az meg vigye el hamar az édes anyjának...

A kis inas levele ide került a rendőrség aktái közé.

A kis ártatlan levél, a gyerek-szív ákom-bákomjai, itt vannak a bűnök sötét aktái közt...

Elfogták a postán. Ez hamisítás, ez csalás. A nagy gömbölyű betűk fölött egy hamis lélyeg. Ki ez a csaló? S durva kézzel nekimegy a postás a kis inas levelének, összetépi az anya örömét. Meg kell tudnia, ki az a gonosz tevő, aki írta, aki a postát megakartá csalni...

S ott volt a levél alatt egy nagy tintafolt társaságában a bűnös neve:

»Jó vána egy kiss hallács.

Jó fia
Pakdl Józsi
szabótanoncs

A bűnöst kiszolgáltatták a rendőrségnek. Pecsétes átiratban tudatja a posta főnök, hogy Pakdl József postajelvédek elleni vétését követett el, kérik a bűnös nyomozása...

Két nap óta keresik a bűnöst, aki a kincstár ellen ilyen csalási kísérletet követett el.

S ezalatt az istenadta apróság, a vézna kis inas ott férczel, tán éppen egy rossz nadrágot, valamelyik műhelyben s egy eltévesztett öltésért kemény „baraczkot“ kap, amit ő, lévén az mindennapi dolog, föl se vesz és szomorúan férczel

tovább s várja, várja édes anyja válaszát... meg a kalácsot.

Tudom, az édes anyja meg otthon, a kis sváb falujában aggódva tőprenkedik:

— Mikor ír már az a rossz gyerek? ..

—csi.

Törvényszéki csarnok.

A szegedi bankóhamisító elítélve.

Kálmán Gergely bűnpöre

Mint bankóhamisítási ügyekben kivételes bíróság, a budapesti kir. törvényszék, amint már említettük, tegnap ítelt Kálmán Gergelyt és társai fölött, kik a szegedi tanyák csöndjében üzték a legjövendőmezőbb, de egyszersmind a legveszedelmesebb mesterséget is a — bankóhamisítást.

Ez az a híres eset, mely annak idején országos kacaját költött. Megesett t. i. hogy Kálmán bankópréseit adóssága fejében bíróság lefoglalták s daczára annak, hogy azok célját fölismerték, bíróság el is árverezték.

A tárgyalást Fenyvessy Arnold bírósága vezette. Közvándló: dr. Katona Béla ügyész.

A tényállás, melyet lapuk ismertetett legelőször és legrészletesebben, röviden a következő:

Vetző János földmivesnek Kálmán Gergely csöngölei haszonbérlo elleni végrehajtási ügyéből kifolyólag múlt évi október hó 23-án Borsó Lajos ügyvédjelölt, Soja István, Vetró János és Jenei Mihály csendőrök kíséretében a már előbb lefoglalt tárgyaknak az árveréshez leendett beszállítása céljából jelent meg Kálmán Gergely pusztai lakásán.

Mig a vádlottnál lefoglalt tárgyakat a szobában összeszedték, Vetró János, (a ki a kocsi-val künn maradt,) a ház melletti árokban egy kosarat talált s az egyik csendőrnök átadta.

Kálmán megpillantván a kosarat, erőszakkal el akarta azt venni a csendőrtől, de kísérlete — családtagjai segélye daczára — sikertelen maradt, mert a kosár, — akkor még ismeretlen tartalmával együtt a kiküldöttek kezeiben maradt, akik azt bíróság lefoglalván, el is szállították. Utközben bontották fel a kosarat s abban betűsorokon s két lemezen kívül 133 darab hamis százforintost találtak.

A kiküldöttek mulasztása folytán Kálmán Gergely megszökött, de már november 11-én bolyongása közben elfogott. Ez alkalommal nála ismét öt darab hamis 100 forintost és 5, darabokra tört s a százasok rajzát viselő lemezt találtak.

A hamisítványokra nézve az osztrák-magyar nemzeti bank szakértő bizottsága megállapította, hogy azok nyomdai uton, részben tábla-nyomattal, részben kiszédesített betűsorokkal kézzel való nyomásával készültek s egy forrásból erednek.

Kálmán Gergely tagadja a hamisítványok készítését s azzal védekezett, hogy a letartóztatása alkalmával nála talált öt darab hamisítványt még 1886. évi január hóban Vetró Jánostól kapta, aki hozzá, mint rajzolni tudóhoz kiegészítés végett vitt 7 darabot; azokból kettőt az egerek megették, ötöt pedig ő Vetró János ellen fölhasználandó, fegyverként tartott meg. Később e vallomását visszavonva, azt adta elő, hogy az öt darab hamis bankjegyet, melyek a lemezdarabokkal együtt egy rongyba voltak göngyölve, akkor ragadta ki a Vetró kezében volt nagyobb csomagból, midőn ez a kosarat a csendőrnök átadta.

A nála talált s tőle a hamisítványok fölfedezése daczára 1886. évi november hó 9-én bíróság elárverezett sajtókra nézve azt adja elő, hogy azokat névjegyek, képek, hirdetések és meghívók nyomtatására használta s hogy a hozzá való betűket csak „gondolomra“ rendelte meg, de azokkal bankjegyhamisítványokat sohasem készített.

E védekezését azonban megczáfolták

a vizsgálat során beszerzett adatok. A vádlottnál talált kosárban ugyanis 133 darab sorsjegyen kívül a 100 forintos bankjegy német szövegű czimiratának kiszedett betűsora, valamint a magyar czimfeliratot szolgáltató, de összeomlott betűsora is találtatott. Kitünt, hogy Kálmán a betűket nem „gondolomra”, de sajátlagos nevével megjelölve rendelte.

Ezekon kívül a vádlott finom esetekeket, kék festékeket is használt, a melyeknek okszerű rendeltetését meg nem magyarázza. De sulyosan terheli az a körülmény is, hogy midőn a hamisítványokat tartalmazó kosarat a kiküldöttkezei közt megpillantotta, a legnagyobb erőfeszítéssel igyekezett azokat tőlük visszavenni s midőn az nem sikerült, tanyáját, családját odahagyva, megszökött. Csak két heti bolyongása után sikerült őt letartóztatni.

A Kálmán Gergely által készített hamisítványok közül több már forgalomban is volt. Így Kollár Pál kisteleki kores-

máros Farkas Falkó Istvánnak egy régi 20 forintos tartozását megfizetni akarván, annak egy százast adott át, melyet az felváltani nem tudott s miután a bankjegyek hamis voltak többen felismerték, Kollárt és Farkast följelentették, akiket ennek folytán letartóztattak. A vizsgálat folyamán kitünt, hogy Kollár tudta azt, hogy a bankjegy hamis s mégis forgalomba hozta.

Ugyane vád miatt állt a törvényszék előtt Furkó Imre kecskeméti lakos is, a ki Varga Józseftől egy tinót vásárolván annak Kollár egyik hamisítványával fizetett.

A bizonyító eljárás befejezésével Katona Béla közbíró Kálmán Gergelyt a btk. 203 szakaszába ütköző pénzhamisítás büntette, — Kollár Pált és Furkó Imrét pedig a btk. 207. szakaszába ütköző hamis pénz csalárd használatának büntette miatt kérte büntetésnek kimondani s elítelni.

A törvényszék a védbeszéd meghall-

gatása után Kálmán Gergelyt pénzhamisítás büntete miatt 6 és fél évi fegyházra, a másik két vádlottat pedig hamis pénz csalárd használatának büntete miatt egy-egy havi fegyházra ítélte.

Az elítéltek felebbezést jelentettek be. Midőn Kálmán Gergelyt visszavezették cellájába, mosolyogva szolt az öt kísérő börtönőröz:

— Csak hat év! Bizony Isten, többet vártam.

Nyilttér.

Egy öt év óta fennálló

gyári üzlet,

mely 4000 ffrt évi hasznót kimutat, szabadkézből, jutányos ár mellett, nagyobb vállalat miatt

eladandó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

BUTOR

legjobb állapotban, két vagy három szobára való,

eladandó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Egy intelligens családnál egy vagy két

tanuló

teljes ellátásra fölvetetik.

A háznál zongora is van. Bővebb tudósítást ad szíveségből Lausevits ur, iskola-utcai fűszerüzletében.

Főszerkesztő: ENYEDI LUKÁCS.

Felelősszerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

A Szegedet érintő vasutak és gőzhajók menetrendje.

Oszták-magyar államvasut.

Bécs—Verziorova.

Bécsből indul 9 óra d. e. (sz. v.), 8 óra 30 perccel reggel (exp. v.), 10 óra este (sz. v.)
 Budapestre érkezik 6 óra 4 perccel este (sz. v.), 1 óra 36 perccel d. u. (exp. v.), 6 óra 38 perccel reggel (sz. v.)
 Budapestről indul 7 óra este (sz. v.), 1 óra 50 perccel d. u. (exp. v.), 7 óra 40 perccel reggel (sz. v.)
 Czeglédre érkezik 9 óra 21 perccel este (sz. v.), 3 óra 4 perccel d. u. (exp. v.), 9 óra 35 perccel d. e. (sz. v.)
 Czeglédre érkezik 9 óra 36 perccel este (sz. v.), 3 óra 10 perccel d. u. (exp. v.), 9 óra 48 perccel d. e. (sz. v.)
 Szegedre érkezik 12 óra 58 perccel éjjel (sz. v.), 5 óra 7 perccel este (exp. v.), 12 óra 47 perccel délnben (sz. v.)
 Szegedről indul 1 óra 23 perccel éjjel (sz. v.), 5 óra 12 perccel este (exp. v.), 1 óra 10 perccel d. u. (sz. v.)
 Temesvárra érkezik 4 óra 55 perccel reggel (sz. v.), 7 óra 10 perccel este (exp. v.), 4 óra 15 perccel d. u. (sz. v.)
 Temesvárról indul 5 óra 45 perccel reggel (sz. v.), 7 óra 20 perccel este (exp. v.)** Személyvonat nem megy tovább.

Ezen vonatokon kívül még a keleti express-vonat minden kedden és szombaton — Bécs—Orsova irányában — közlekedik. Ezen vonatonál csakis I-ső osztályú kocsik vannak forgalomban. Szegedre érkezik 7 óra 36 perccel reggel, indul 7 óra 41 perccel reggel.

* Személyvonat érkezik Verziorovára 2 óra 9 perccel délután.
 ** Express-vonat érkezik Verziorovára 12 óra 1 perccel éjjel.

Verziorova—Bécs.

Verziorováról indul 2 ó. 26 perccel d. u. (sz. v.), 3 ó. 52 p. reggel (exp. v.)
 Temesvárra érkezik 9 óra 8 perccel este (sz. v.), 8 óra 39 p. reggel (exp. v.)
 Temesvárról indul 10 óra este (sz. v.) 8 óra 47 p. reggel (exp. v.), 11 ó. d. e. (sz. v.)
 Szegedre érkezik 1 óra 22 p. éjjel (sz. v.), 10 óra 43 p. d. e. (exp. v.), 2 óra 13 p. d. u. (sz. v.)
 Szegedről indul 1 óra 40 p. éjjel (sz. v.), 10 óra 49 p. d. e. (exp. v.), 2 óra 35 p. d. u. (sz. v.)
 Czeglédre érkezik 4 óra 56 p. regg. (sz. v.), 12 óra 51 p. d. u. (exp. v.), 5 óra 51 p. d. u. (sz. v.)
 Czeglédre érkezik 5 óra 6 p. regg. (sz. v.), 12 óra 56 p. d. u. (exp. v.), 6 óra 8 p. d. u. (sz. v.)
 Budapestre érkezik 7 óra 20 p. regg. (sz. v.), 2 óra 10 p. d. u. (exp. v.), 8 óra 8 p. este (sz. v.)
 Budapestre érkezik 9 óra 25 p. d. e. (sz. v.), 2 óra 30 p. d. u. (exp. v.), 9 óra este (sz. v.)
 Bécsbe érkezik 6 óra 15 p. este. (sz. v.), 6 óra 56 p. este (exp. v.), 5 óra 40 p. reggel (sz. v.)

Ezen vonatokon kívül még a keleti express-vonat minden hétfőn és csütörtökön — Orsova—Bécs irányában — közlekedik. Ezen vonatonál csakis I-ső osztályú kocsik vannak forgalomban. Szegedre érkezik 6 óra 52 perccel reggel, indul 6 óra 58 perccel reggel.

Omnibusz-vonatok.

Budapest—Szeged. Szeged—Budapest.
 Bpestre ind. 12 ó. délnben. Szegedről ind. 5.10 regg.
 Kistelekről ind. 5.58 d. u. Szatymazra érkezik 5.50 regg.
 Szatymazról ind. 6.27 d. u. Kistelekre érkezik 6.19 regg.
 Szegedre érkezik 7.07 este. Budapestre érkezik 12.20 d. u.

Szeged—Temesvár.

Szegedről indul 3 ó. d. u. Temesvárra érkezik 4.07 d. u.
 Valkányra érkezik 4.07 d. u. N.-Kikindára érkezik 4.47 d. u.
 Temesvárra érkezik 6.44 este.

Temesvár—Szeged.

Temesvárról ind. 6 ó. regg. N.-Kikindáról ind. 7.59 regg.
 Valkányról ind. 8.41 regg. Szegedre érkezik 9.48 d. e.

Magy. kir. államvasutak.

Nagyvárad—Szeged.

Nagyváradról indul 9.26 d. e., 7.16 este.
 Gyuláról ind. 1.11 d. u., 10.24 este.
 Csabáról ind. 2.47 d. u., 3.53 éjj.
 H.-M.-Vásárhelyről ind. 7.10 este, 6.51 regg.
 Szegedre érkezik 8.26 este, 7.50 regg.

Szeged—Nagyvárad.

Szegedről indul 7.51 regg., 5.— d. u., csak Csabáig.
 H.-M.-Vásárhelyről ind. 9.34 reggel, 6.41 d. u.
 Csabára érkezik 1.35 d. u., 10.11 éjjel.
 Csabáról ind. 2.42 d. u., 4.03 éjjel.
 Nagyváradra érkezik 6.50 este, 8.56 regg.

Szabadka—Szeged.

Szabadkáról ind. 5.35 regg., 2.35 d. u., 6.30 este.
 Pálisoról ind. 5.56 regg., 2.55 d. u., 6.49 este.
 Szegedre érkezik 7.16 regg., 4.13 d. u., 8.06 este.

Szeged—Szabadka.

Szegedről ind. 8.— reggel, 11.44 d. e., 8.50 este.
 Pálisoról ind. 9.16 reggel, 10.02 d. e., 10.17 este.
 Szabadkára érkezik 9.34 reggel, 1.20 d. e., 10.36 este.

Arad—osánádi vasut.

Szeged felé.

Aradról indul 4.38 reggel, 2.56 d. u.
 Mezőhegyesről ind. 6.36 reggel, 5.27 d. u.
 Nagylákról ind. 7.14 reggel, 6.13 este.
 Makórol ind. 8.02 d. e., 7.10 este.
 Kis-Zomborról ind. 8.20 d. e., 7.29 este.
 Szőregről ind. 8.58 d. e., 8.21 este.
 Szegedre érkezik 9.10 d. e., 8.42 este.

Arad felé.

Szegedről ind. 3.27 reggel, 2.15 d. u.
 Szőregről ind. 3.41 reggel, 2.37 d. u.
 Kis-Zomborról ind. 4.22 reggel, 3.22 d. u.
 Makórol ind. 4.49 reggel, 3.54 d. u.
 Nagylákról ind. 5.29 reggel, 3.54 d. u.
 Mezőhegyesről ind. 6.27 reggel, 4.44 d. u.
 Aradra érkezik 8.15 d. e., 7.50 este.

Gőzhajózás a Tiszán.

Szegedről Zimonyba: vasárnap, csütörtökön és kedden reggel 5 órakor.
 Szegedről Titebe: vasárnap, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken reggel 5 órakor.
 Zimonyból Szegedre: kedden, csütörtökön és vasárnap este 8 órakor.
 Titeből Szegedre: kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton és vasárnap éjjel előtt nem.
 Török-Beeséről Szegedre: hétfőn, szerdán, csütörtökön, pénteken és vasárnap reggel 5 órakor.
 Szegedről Szolnokra: vasárnap és szerdán reggel 5 órakor

430

CZIGARETTÁZÓKNAK

A „BRAUNSTEIN FRÉRES” gyára (Paris, 65. Boulevard Exelmann) által készített cigaretta-papír az ide mellényomatott gyári jeggyel

LES DERNIERES CARTOUCHES.

ársítóknaál kapható. — Valódi csak azon papír, melynek etiquttje az ide mellényomatott rajzhoz hasonló és „BRAUNSTEIN FRÉRES” czéget viseli.

Hogy az oszták-magyarországi vevőt e gyár pontosan kiszolgálhassa

„Braunstein Fréres” keresked. törvényszékiileg bejegyzett cég alatt Bécsben, (II., Neglergasse 8. sz. a.) gyári raktárt nyitott.

az oszták-magyar birodalom legelső tudományos tekintélyei által is összehasonlító vegyelemzés alapján mint tökéletesen mentes minden az egészségnek ártalmas anyagtól és a létezők között a legkönnyebb és legkitűnőbb cigaretta-papírnak ismertetett el.

Miután nálunk is azon meggyőződés terjed, hogy a cigaretta jósága elsősorban a papír minőségétől függ, annál fogva a „Les Dernieres Cartouches” papír mindig kedveltebbé válik és minden ilyen mű cikket

Egyéves önkéntesek

egyenruházatai,

és teljes, előírás szerinti felszereléseinek legjutányosabb beszerzési forrása

Holtzer S. és fiai

czég, hid-utca, saját ház.

Minták és árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek. 530

24

dévaj kép

különböző új és pikánsokat küld 1 ffrt (50 db 2 ffrt) beküldése mellett bérmentve és zárva

Klein, I., Dorotheergasse, 6, Wien.

503

Bámulatos olcsóság!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására adni, miszerint itt helyben, a

„Vőfélyhez” czimzett ruhás boltba

mai napon a következő cikkek érkeztek, melyeket máttól fogva oly árkban adhatok, hogy mindenki fél áron vásárolhat azokból, amíg tartanak, u. m.:

- Szoba-szőnyegek minden színben, nagy választékban csak 14 kr.
- Finom, egész vastag szőnyegek nagy választékban csak 25 kr.
- Ripsz ágyterítő minden színben csak 1 ffrt 20 kr.
- Jute ablak-függönyök minden színben csak 1 ffrt 45 kr.
- Jute 2 ágyterítő és asztalterítő minden színben csak 3 ffrt.
- 3/4 széles dupla hajtott kammgarn-szövet ruháknak, minden színben csak 28 kr.
- 3/4 széles, dupla hajtott novote szövet, ruháknak, minden színben csak 28 kr.
- Színes kázmérok minden színben csak 20 kr.
- Kammgarn, egyszer hajtott szövet, minden színben csak 20 kr.
- Színes, sima luszterek, minden színben, nagy választékban csak 16 krajczár.

- Egyszer hajtott novoté szövetek csak 25 kr.
- Kosmáni katonok nagy választékban csak 15 kr.
- Fekete ternő, 3/4 széles, egész finom, 40 kr.
- 3/4 abrosz, minden színben csak 30 kr.
- Igen jó szürke törülköző csak 10 kr. rófe.
- Igen jó fehér törülköző csak 15 kr. rófe.
- Fekete kázmér-kendő selyem-rojtjal, egész nehéz, csak 2 ffrt.
- Fekete és színes selyem kendők, atlaszok ruháknak, selymek, mindenféle vásznak, kanavásznak, csodálatos olcsón.

Kérem üzletemet mielőbb meglátogatni, mert az ily cikkek ily potom áron gyorsan elkelnek.

Tisztelettel

KLEIN HERMAN,

a „Vőfélyhez”

555